

การเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วม

เรื่อง โครงการพัฒนาต้นแบบชุมชนคาร์บอนต่ำด้านการจัดการขยะชุมชนและการเกษตร
เพื่อสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจกในระดับพื้นที่

(๑) ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

โครงการพัฒนาต้นแบบชุมชนคาร์บอนต่ำด้านการจัดการขยะชุมชนและการเกษตร เพื่อสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจกในระดับพื้นที่

วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อพัฒนาต้นแบบชุมชนคาร์บอนต่ำร่วมกับเครือข่าย ทสม. ทั่วประเทศ (๔ ภูมิภาค) โดยส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกในระดับพื้นที่ (ชุมชน) ด้านการจัดการขยะชุมชน/การเกษตร ให้สอดคล้องกับมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกในระดับจังหวัด

(๒) เพื่อสร้างขีดความสามารถในการดำเนินงานด้านลดก๊าซเรือนกระจก พัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการดำเนินงานเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกในระดับพื้นที่ (ชุมชน)

(๓) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูล องค์ความรู้ และสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดการปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นำไปสู่การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประชาชนในอนาคต

พื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย

พื้นที่เป้าหมายเป็นพื้นที่ของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) และเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพและมีการดำเนินกิจกรรมด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (mitigation) ของเครือข่าย ทสม. ระดับตำบล ๒๐ พื้นที่ ครอบคลุม ๔ ภูมิภาค ใน ๑๙ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร โดยมีพื้นที่ที่ดำเนินกิจกรรมในประเด็นการจัดการขยะชุมชนและการเกษตร ดังนี้

ลำดับ	พื้นที่	ภาค	ประเด็น
๑	เครือข่าย ทสม. ตำบลป่าอ้อดอนชัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย	เหนือ	การจัดการขยะ
๒	เครือข่าย ทสม. ตำบลห้วยผา อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	เหนือ	การเกษตร
๓	เครือข่าย ทสม. ตำบลในเวียง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่	เหนือ	การจัดการขยะ
๔	เครือข่าย ทสม. ตำบลยกกระบัตร อำเภอสางเา จังหวัดตาก	เหนือ	การจัดการขยะ
๕	เครือข่าย ทสม. ตำบลไหล่มหิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง	เหนือ	การจัดการขยะ
๖	เครือข่าย ทสม. ตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร	อีสาน	การจัดการขยะ
๗	เครือข่าย ทสม. ตำบลด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา	อีสาน	การจัดการขยะ
๘	เครือข่าย ทสม. ตำบลกฤษณา อำเภอชุมพวง จังหวัดศรีสะเกษ	อีสาน	การเกษตร
๙	เครือข่าย ทสม. ตำบลหนองบัว อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์	อีสาน	การจัดการขยะ
๑๐	เครือข่าย ทสม. ตำบลห้องแซง อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร	อีสาน	การจัดการขยะ
๑๑	เครือข่าย ทสม. ตำบลบางมัญ อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี	กลาง	การจัดการขยะ
๑๒	เครือข่าย ทสม. ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	กลาง	การจัดการขยะ
๑๓	เครือข่าย ทสม. กทม.เขตสะพานสูง	กลาง	การจัดการขยะ

ลำดับ	พื้นที่	ภาค	ประเด็น
๑๔	เครือข่าย ทสม. ตำบลนนทรี อำเภอบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี	กลาง	การเกษตร
๑๕	เครือข่าย ทสม. ตำบลอ้อมน้อย อำเภอกะทู้ม้วน จังหวัดสมุทรสาคร	กลาง	การจัดการขยะ
๑๖	เครือข่าย ทสม. ตำบลเขาเจ็ยก อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง	ใต้	การจัดการขยะ
๑๗	เครือข่าย ทสม. ตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่	ใต้	การจัดการขยะ
๑๘	เครือข่าย ทสม. ตำบลควนขัน อำเภอเมือง จังหวัดสตูล	ใต้	การจัดการขยะ
๑๙	เครือข่าย ทสม. ตำบลกำแพงเพชร อำเภอรัษฎา จังหวัดสงขลา	ใต้	การจัดการขยะ
๒๐	เครือข่าย ทสม. ตำบลร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช	ใต้	การเกษตร

กลุ่มเป้าหมาย

(๑) กลุ่มเป้าหมายหลัก จำนวน ๕๐ คน/พื้นที่ ประกอบด้วย เครือข่าย ทสม. ๒๕ คน และประชาชนเยาวชน หน่วยงานในพื้นที่ (ทั้งภาครัฐและเอกชน) ๒๕ คน

(๒) กลุ่มเป้าหมายรอง จำนวน ๕๐ คน/พื้นที่ ประกอบด้วย เครือข่าย ทสม. ในพื้นที่อื่น หรือชุมชนใกล้เคียง ๕๐ คน

(๒) สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

โครงการพัฒนาด้านแบบชุมชนคาร์บอนต่ำด้านการจัดการขยะชุมชนและการเกษตร เพื่อสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจกในระดับพื้นที่ กำหนดพื้นที่เป้าหมายโครงการเป็นพื้นที่ของเครือข่าย ทสม. ที่มีศักยภาพและมีการจัดการขยะอย่างเป็นรูปธรรม ๒๐ พื้นที่ ใน ๒๐ จังหวัด ครอบคลุม ๔ ภูมิภาค ได้แก่

- ภาคเหนือ ๕ พื้นที่
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๕ พื้นที่
- ภาคกลาง ๕ พื้นที่
- ภาคใต้ ๕ พื้นที่

เพื่อให้สามารถเป็นต้นแบบการดำเนินงานด้านการจัดการขยะระดับพื้นที่ ครอบคลุมบริบทที่แตกต่างกันตามภูมิภาค และสามารถเชื่อมโยงสู่การลดก๊าซเรือนกระจกได้ ดังนั้นพื้นที่เป้าหมายจึงต้องเป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมดำเนินโครงการ โดยผ่านการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- ๑) มีการดำเนินกิจกรรมด้านการจัดการขยะอย่างมีส่วนร่วมในพื้นที่
- ๒) มีการบันทึกข้อมูล/สถิติการจัดการขยะ การเก็บรวบรวมหลักฐานการดำเนินงาน
- ๓) มีผู้รับผิดชอบในการจัดทำเอกสารประกอบการดำเนินงาน เช่น รายงานผลการดำเนินงาน
- ๔) มีการทำงานร่วมกับกลไกคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. ในพื้นที่ ทั้งประธาน รองประธาน และเหรัญญิก
- ๕) มีหน่วยงาน องค์กร ภาคีเครือข่าย มีการสนับสนุน หรือมีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมในพื้นที่
- ๖) เคยเข้าร่วมการอบรมหรือร่วมกิจกรรมด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ลำดับ	พื้นที่	ภาค	รายละเอียดการดำเนินงาน
๑	เครือข่าย ทสม. ตำบลป่าอ้อดอนชัย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย	เหนือ	กิจกรรม ธนาคารชยะ โดยให้ชุมชนเก็บขยะมาและทำการคัดแยก และนำมาบริจาคไปทอดผ้าป่า เพื่อเป็นทุนในการพัฒนาชุมชนและทุนการศึกษาของเด็กๆ ในหมู่บ้าน และยังร่วมโครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อน กับ เทศบาลตำบลป่าอ้อดอนชัย ๒๑ หมู่บ้าน และการดำเนินการด้านการเกษตรตรงเผาต่อ ซึ่งข้าว งดเผาในที่โล่งทุกชนิด และมีการบันทึกข้อมูลขยะ รายชื่อลูกสมาชิก ให้สมุดคุมรายชื่อลูกสมาชิก และจำนวนขยะในแต่ละเดือน พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็น ๒ พื้นที่ บ้านป่าดิงงาม หมู่ ๑๘ ได้แก่ ๑.พื้นที่ปฏิบัติการธนาคารชยะ ซึ่งเป็นพื้นที่รับผิดชอบของกรมชลประทาน ๒. พื้นที่อาคารอเนกประสงค์บ้านดิงงาม ไว้สำหรับประชุมและทำกิจกรรมการอบรมฯ ต่างๆ ซึ่งเป็นพื้นที่รับผิดชอบของหมู่บ้าน โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เหนือ มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี
๒	เครือข่าย ทสม. ตำบลห้วยผา อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	เหนือ	กิจกรรม การดำเนินกิจกรรมด้านเกษตรผสมผสาน ปลูกพืชลดการใช้สารเคมี เข้าร่วมโครงการ GAP ของเกษตรพืชปลอดภัย เน้นการปลูกพืชแบบผสมผสาน มีการรวมกลุ่มแปรรูปการเกษตร มีการบันทึกบัญชีต้นทุนการผลิต ใน ๑ รอบการเพาะปลูก พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ บ้านนาปลาจาด หมู่ที่ ๔ ตำบลห้วยผา อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นพื้นที่ส่วนบุคคล เอกสาร นส. ๓ พื้นที่ดำเนินการ จำนวน ๕ ไร่ เกษตรผสมผสาน จำนวน ๓ ไร่ และ ปลูกข้าว จำนวน ๒ ไร่ โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เหนือ มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี
๓	เครือข่าย ทสม. ตำบลในเวียง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่	เหนือ	กิจกรรม เน้นการจัดการขยะที่ต้นทาง ส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะตามหลัก ๓Rs และให้ความรู้ประชาชนในการจัดการขยะที่ถูกหลักวิชาการ มุ่งสร้างชุมชนต้นแบบการลดและคัดแยกขยะมูลฝอย การสร้างมูลค่าและใช้ประโยชน์จากขยะกิจกรรมถนนปลอดถังขยะ การเลี้ยงไส้เดือน ตลาดนัดรีไซเคิล มีที่รวบรวมขยะบริจาค (ของรีไซเคิล) มีที่รวบรวมขยะอันตราย สนับสนุนให้มีกฎกติกาหรือมาตรการทางสังคมเป็นข้อปฏิบัติร่วมกันของหมู่บ้าน/ชุมชน เช่น มาตรการลด ละ เลิก ใช้ภาชนะโฟมบรรจุอาหาร และ สนับสนุนให้มีกิจกรรมด้านการคัดแยกขยะเนื่องในวันสำคัญต่างๆ อีกทั้งยัง เสริมศักยภาพของสมาชิกเครือข่าย ทสม. ผ่านการอบรมเพื่อให้ความรู้ด้านการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน เช่นการทำปุ๋ยหมัก การทำน้ำหมักชีวภาพ การใช้ไส้เดือนช่วยย่อยสลาย การประดิษฐ์สิ่งของเหลือใช้

ลำดับ	พื้นที่	ภาค	รายละเอียดการดำเนินงาน
			พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ ชุมชนเพชรรัตน์ ซึ่งพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลเมืองแพร่ โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เจริญญิก มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี
๔	เครือข่าย ทสม. ตำบล ยกกระบัตร อำเภอสามเงา จังหวัดตาก	เหนือ	กิจกรรม ชุมชนบ้านแม่ระวาน หมู่ ๕ มี ๑๘๒ หลังคาเรือน การจัดการขยะชุมชน มีการจัดตั้งกลุ่มภายในตำบล เช่น กลุ่มน้ำหมักชีวภาพ ธนาคารขยะ ขยะแลกของ การประดิษฐ์ของจากวัสดุเหลือใช้ ทุกบ้านคัดแยกขยะเพื่อสร้างรายได้เสริมจากขยะ และมีการทำขยะหลุมเปียก หลุมแห้ง กำจัดขยะในครัวเรือนที่เป็นขยะอินทรีย์ เช่น เศษอาหาร เศษผักส่วนหนึ่ง จะนำไปเป็นปุ๋ยให้ต้นไม้ มีการจัดเก็บขยะอันตรายโดยองค์การบริหารส่วนตำบล ยกกระบัตร มีการบันทึกข้อมูลการจัดเก็บขยะโดยองค์การบริหารส่วนตำบล ยกกระบัตร เฉลี่ยทั้งตำบลเดือนละ ๒๔๘.๗๐ ตัน มีการจัดการในครัวเรือน ๔๐ ตัน ขยะ อินทรีย์ ๒๕ ตัน ขยะรีไซเคิล ๒๓ ตัน พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ ศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ บ้านแม่ระวาน หมู่ ๕ ตำบลยกกระบัตร อำเภอสามเงา จังหวัดตาก ซึ่งคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ตำบลยกกระบัตร เป็นคนดูแลรับผิดชอบ โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เจริญญิก มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี
๕	เครือข่าย ทสม. ตำบล ไหลหิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง	เหนือ	กิจกรรม การรวมกลุ่มกัน ๑๐ ครัวเรือน ต่อมาได้ขยายไปครอบคลุมทั่วทั้งหมู่บ้าน ปลุกฝังการกำจัดขยะในครัวเรือนที่เป็นขยะอินทรีย์ เช่น เศษอาหาร เศษผักส่วนหนึ่ง จะนำไปเป็นปุ๋ยให้ต้นไม้และส่วนหนึ่งจะนำมาเลี้ยงไส้เดือน และยังมีการคัดแยกขยะประเภทต่าง ๆ โดยมีหน่วยงานภาครัฐ คอยสนับสนุนและให้คำแนะนำ ผลลัพธ์ที่ได้นี้มีส่วนช่วยกำจัดขยะอินทรีย์ แก้ปัญหาการเก็บขนขยะมูลฝอยของเทศบาล ลดการพึ่งพาปุ๋ยเคมีกับพืช/ต้นไม้ ทำให้สิ่งแวดล้อมในหมู่บ้านดีขึ้น ไม่มีหนอนและแมลงวันอันเป็นพาหะนำโรค มีการจัดตั้งกลุ่มธนาคารขยะรีไซเคิล โดยชาวบ้านจะนำขยะที่ตนเองคัดแยกแล้วจากที่บ้านนำมารวมกันที่ทำการธนาคารขยะ และมีร้านค้าของเก่ามารับซื้อ ทั้งนี้กิจกรรมจะดำเนินการรวบรวม ๑ ครั้ง/เดือน และมีการจัดตั้งกลุ่มไม้กวาดจากขวดพลาสติก เนื่องด้วยในหมู่บ้านมีผู้สูงอายุจำนวนมากจึงมีการรวมกลุ่มกันโดยหลังจากคัดแยกขยะที่เป็นจำพวกขวดพลาสติกที่ไม่สามารถขายได้ นำขวดเหล่านั้นมาทำเป็นไม้กวาดแทนการนำไปทิ้งหรือเผา และกลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์จากวัสดุรีไซเคิล เช่น ถูขนม หลอดดูด ก่อ่งนม ซองกาแฟ ในส่วนกิจกรรมการรวบรวมขยะ หลังจากคัดแยกแล้วมีการลง

ลำดับ	พื้นที่	ภาค	รายละเอียดการดำเนินงาน
			บันทึกน้ำหนัก และรายละเอียดราคาขายของขยะแต่ละประเภทลงในสมุดบันทึกประจำเดือน และบันทึกรายรับของแต่ละคนที่นำมาขายเป็นสมุดฝากเงินประจำตัวของบุคคล พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ บ้านแม่ฮวก หมู่ ๓ ตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง เป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ของหมู่บ้านเอง โดยหมู่บ้านเป็นผู้รับผิดชอบและช่วยกันดูแล โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เหนียวญิก มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี
๖	เครือข่าย ทสม. ตำบลท่าแร่ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร	อีสาน	กิจกรรม การดำเนินการด้านการจัดการขยะชุมชนมีการดำเนินการจัดตั้งธนาคารขยะรีไซเคิลในรูปแบบ มีกลุ่มสมาชิกในชุมชนร่วมกันคัดแยกขยะที่สามารถรีไซเคิลได้ในแต่ละครัวเรือน นำมาขายเพื่อสร้างรายได้ บางส่วนที่ไม่สามารถนำไปขายได้ก็จะนำมาแปรรูปเป็นของใช้สอยภายในครัวเรือนได้ โดยสมาชิกธนาคารขยะรีไซเคิลจะทั้งหมดจะมีทั้งหน่วยงาน บ้าน วัด และโรงเรียน ส่วนขยะที่เป็นเศษอาหารจะมีการนำไปทำเป็นปุ๋ยหมักเพื่อใช้ในการเกษตรต่อไป และยังมีการอนุรักษ์พัฒนาในพื้นที่ป่าชุมชน ให้อุดมสมบูรณ์ ทางด้านพืชพันธุ์และอาหาร เพื่อใช้อุปโภคบริโภคและสร้างรายได้ให้คนในชุมชน มีการเลี้ยงหนอนแมลงวันลายและเลี้ยงไส้เดือนช่วยจัดการปัญหาขยะอินทรีย์ของครัวเรือน แล้วนำผลผลิตจากการย่อยสลายขยะอินทรีย์เหล่านั้นมาใช้เป็นปุ๋ย การทำไบโอแก๊สเพื่อใช้ในบ้าน ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะตนเอง คัดแยกขยะ มีการทำบัญชีผู้ขายขยะ เป็นรูปแบบสมุดบัญชีธนาคารขยะรีไซเคิล มีการกำหนดจุดรับซื้อขยะในชุมชน มีการเก็บข้อมูลขยะที่เก็บได้รายเดือนให้แก่เทศบาล พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ บ้านป่าพนาวัลย์ หมู่ที่ ๕ เป็นพื้นที่ส่วนบุคคลมีโฉนด โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เหนียวญิก มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี
๗	เครือข่าย ทสม. ตำบลด่านขุนทด อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา	อีสาน	กิจกรรม มีการจัดตั้งธนาคารขยะของชุมชน โดยมีการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินการจัดการขยะรีไซเคิลเพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนและลดการเกิดขยะ รวมถึงมีการจัดตั้งกองทุนจากธนาคารขยะให้แก่สมาชิกในครัวเรือนที่เป็นสมาชิกของธนาคารขยะ มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และองค์ความรู้ด้านการจัดการขยะแก่ชุมชนใกล้เคียง และคณะศึกษาดูงานจากที่ต่างๆ มีการรวมกลุ่มดำเนินการจัดทำไม้กวาดจากขวดพลาสติก เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าขยะ ดำเนินการจัดทำกระถางต้นไม้จากเศษวัชพืชและพืชพื้นบ้านในชุมชน เพื่อเป็นการลดการเผาเศษวัชพืชและพืช

ลำดับ	พื้นที่	ภาค	รายละเอียดการดำเนินงาน
			ทางการเกษตร และเพิ่มมูลค่าของขยะอินทรีย์ รวมทั้งมีการทำน้ำหมักชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองในชุมชน มีการรวมกลุ่มดำเนินการจัดทำอิฐบล็อกจากขยะพลาสติก เพื่อนำขยะทั่วไปที่ไม่ใช้แล้วมาทำให้เกิดประโยชน์ และจัดการขยะได้ครบวงจร สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน ในการรับซื้อขยะของธนาคารขยะทุกครั้งจะมีการจดบันทึกน้ำหนักปริมาณของขยะจัดทำสถิติไว้เป็นประจำที่มีการรับซื้อขยะและดำเนินการของธนาคารขยะ พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ ชุมชนบ้านดอนกลอย หมู่ที่ ๗ ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ของชุมชนบ้านดอนกลอย โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เற்றுณิก มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี
๘	เครือข่าย ทสม. ตำบลกฤษณา อำเภوخุขันธุ์ จังหวัดศรีสะเกษ	อีสาน	กิจกรรม โคกหนองนาเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหนองแข็งน้อย ปลูกข้าวอินทรีย์ ลงแขกดำนาเกี่ยวข้าว ปลูกพืชผักผลไม้ที่ปลูกอยู่ในเขตอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเขตอุทยาน ที่ให้หมากให้ผลดกใหญ่และต้นไม้นานาชนิดกำลังเขียวขจีโดยใช้น้ำจากระบบพลังงานแสงอาทิตย์ โครงการซ่อมแซมฝายน้ำล้นและขุดลอกห้วยคล้าบ้านหนองแข็งน้อย จัดระบบและวางแผนในอนาคตการขุดลอก มีพื้นที่ปลูกป่าปลูกพืชผักและเป็นที่อยู่ของกึ่งหอยปูปลาระดับน้ำจะต้องมีที่ลิกต้นบ้างเพื่อให้สัตว์น้ำต่างๆอาศัยอยู่ได้ การอนุรักษ์ปลาและการปลูกต้นไม้ต่างๆ และการทำเชื้อสเปร์ให้จำนวนหนึ่งมาขยายพันธุ์ยังเขตอนุรักษ์ พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ ส่วนบุคคลมีโฉนด (โฉนด สปก๔-๐๑) บ้านหนองแข็งน้อย หมู่ ๑๐ โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เற்றுณิก มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี
๙	เครือข่าย ทสม. ตำบลหนองบัว อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์	อีสาน	กิจกรรม ทำถุงคัดแยกขยะที่เรียกว่า 'เหล็ก ๓ ขา' โดยได้รับความร่วมมือจาก '๓ ้วย จัดการขยะ ๓Rs' นอกจากจะเป็นการสร้างสามัคคีและความร่วมมือในการจัดการขยะที่ถูกต้องทั้ง ๔ ประเภทแล้ว ยังส่งผลให้ปริมาณขยะในชุมชนลดลงอย่างชัดเจน 'ธนาคารขยะ' เป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่สร้างมูลค่าให้กับขยะ ด้วยการนำขยะมาทำกระเป๋าดำถุงผ้า สายรัดผม พวงกุญแจจากเศษผ้า ผลิตภัณฑ์จักสานจากไม้ไผ่ รวมถึงรับซื้อขยะในชุมชนเพื่อนำไปขายที่ร้านรับซื้อของเก่า แล้วนำกำไรมาดำเนินการในส่วนของการสวัสดิการชุมชน และสำคัญที่สุดคือการสร้างวินัยในการคัดแยกขยะ การจัดการ และการลดขยะมูลฝอย เพื่อให้การดูแลการจัดการขยะในชุมชนเป็นไปอย่างยั่งยืน พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ในชุมชนโนนหนองเบ็ญ หมู่ ๕ ตำบลหนองบัว อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ (พื้นที่ส่วนบุคคล)

ลำดับ	พื้นที่	ภาค	รายละเอียดการดำเนินงาน
			โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เสร็จญูญิก มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี
๑๐	เครือข่าย ทสม. ตำบล ห้องแขง อำเภอลองนงทา จังหวัดยโสธร	อีสาน	กิจกรรม การจัดการขยะ เพื่อลดการสร้างขยะ คัดแยกขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิลและขยะอันตราย และจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง มีการนำหลักการ ๓R คือ Reduce Reuse และ Recycle มาใช้ดำเนินการ สร้างจิตสำนึกในการลดปริมาณขยะ รมรณงค์ดการใช้ถุงพลาสติกโดยใช้ถุงผ้าหรือตะกร้าแทนในการซื้อสินค้า และส่งเสริมการคัดแยกขยะตั้งแต่แหล่งต้นทาง และยังมีโครงการคัดแยกขยะแลกบุญ เพื่อนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายขยะเป็นแต้มบุญ เพื่อใช้ในกิจกรรมสาธารณกุศล และยังช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ ชุมชนบ้านหนองบึง หมู่ที่ ๔ ตำบล ห้องแขง อำเภอลองนงทา จังหวัดยโสธร พื้นที่สาธารณะประโยชน์ภายในวัดบ้านหนองบึง ตำบลห้องแขง อำเภอลองนงทา จังหวัดยโสธร โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เสร็จญูญิก มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี
๑๑	เครือข่าย ทสม. ตำบล บางมัญ อำเภอมือง จังหวัดสิงห์บุรี	กลาง	กิจกรรม “โครงการขยะเพื่อน้อง” ขอกการสนับสนุนถังบรรจุคลอรีน ขนาด ๕๐ ลิตร จากโรงงานแห่งสิงห์บุรี และส่วนราชการในพื้นที่ เพื่อบริการให้กับประชาชน ชุมชนและโรงเรียนสำหรับใส่ขยะ ขณะเดียวกันเครือข่าย ทสม. ก็เข้าทำการสำรวจปริมาณขยะจากครัวเรือน สอบถามข้อมูลการจัดการขยะ และเชิญชวนชุมชนเข้าร่วมโครงการ มีการจัดอบรมการจัดการขยะในชุมชน ติดต่อพ่อค้าในชุมชนเพื่อรับขยะไปขาย รายได้ที่ได้รับจะนำกลับมาเป็นค่าอาหารกลางวัน และเป็นค่าเล่าเรียนของเด็กยากจน มีการบันทึกข้อมูลปริมาณขยะที่จัดเก็บในแต่ละครั้ง ตลอดจนมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง ทำให้โรงเรียนวัดสังฆราชวาสมีรายได้จากการจำหน่ายขยะ มีการแปรรูปขยะเป็นของใช้ การทำปุ๋ยหมัก การทำสารชีวภาพจากขยะ การผลิตกระเป๋ากจากซองกาแฟ/ซองห่อลูกอม ผลิตของใช้ Gift Shop จากเศษผ้า เป็นต้น และมีการขยายผลงานต่อยอด เช่น การลดการใช้ถุงพลาสติกการนำภาชนะไปใส่อาหารที่ร้านค้า และกิจกรรมการเพาะชำกล้าไม้ ทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิล พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ ชุมชนวัดสังฆราชวาส ครอบคลุมพื้นที่ หมู่ที่ ๑ ตำบลบางมัญ เป็นที่ส่วนบุคคลมีโฉนด เอกสารสิทธิ น.ส.๔ (โฉนดครุฑแดง) โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เสร็จญูญิก มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี

ลำดับ	พื้นที่	ภาค	รายละเอียดการดำเนินงาน
๑๒	เครือข่าย ทสม. ตำบล หัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	กลาง	กิจกรรม ๑. การคัดแยกขยะทุกชนิดมากกว่า ๑๔ ประเภท ๒. ขยะกำพร้า นำไปแปรรูปเป็นวัสดุคงทนใช้ในพื้นที่ตำบล ๓. การจัดการขยะในพื้นที่วัด เขาอติสุขโต ทุกครั้งที่มีการจัดงานกฐินประจำปี เป็นระยะเวลานานกว่า ๒ ปี ๔. มีการจัดตั้งทีมชาเล้งลงชุมชน มาแล้ว ๑ ปีเพื่อรับขยะที่คัดแยกจากบ้านท สม. ในชุมชนวัดอติสุขโต ๕. การรับหลอดพลาสติกทุกชนิดทุกประเภทของ ทั้งจังหวัดนำมาแปรรูปและส่งขายในตลาดของหัวหิน ๖. มีการบันทึกข้อมูล การรับขยะมาจากทั้งจังหวัดตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๗ การบันทึกข้อมูล การขายขยะของทสม. ให้กับชาเล้งในปี ๒๕๖๗ และบันทึกข้อมูลการขาย สินค้าที่แปรรูปจากขยะ ในปี ๒๕๖๖-๒๕๖๗ พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ ส่วนบุคคลมีโฉนด และเป็นพื้นที่ สาธารณะชุมชนเขาอติสุขโต (วัด) โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เหรัญญิก มีการทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี
๑๓	เครือข่าย ทสม. กทม. เขตสะพานสูง	กลาง	กิจกรรม เครือข่าย ทสม. เขตสะพานสูง กทม. ดำเนินการถ่ายทอดองค์ ความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียน ทั้งในและนอกโรงเรียน โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานเขตสะพานสูง นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการคัดแยกขยะเพื่อการรีไซเคิล รวมทั้งยังการนำ เศษขยะชิ้นเล็ก ๆ ที่ไม่สามารถรีไซเคิล มาอัดแน่นในขวดพลาสติก สามารถ นำไปก่อก้อนอิฐโดยใช้ปูนเป็นตัวประสาน (Eco Bricks) มีแผนขยายผลการ วัดค่าการกักเก็บคาร์บอนให้ครบ ๕๐ เขต และมีการเพิ่มมูลค่าในการนำ ผลิตภัณฑ์จากเศษขยะ มาทำเป็นกระเป๋าผ้าจากไวนิลใส่ผลิตภัณฑ์ข้าวของ ชุมชน มีการจัดตั้งธนาคารขยะชุมชน รณรงค์การแยกขยะในครัวเรือน มีการ ทำปุ๋ยหมัก หรือสารปรับปรุงดินจากขยะอินทรีย์ เป็นต้น พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ ส่วนบุคคลมีโฉนด (ชุมชนชมรมบ้านม้า เกาะกลาง แขวงทับช้าง เขตสะพานสูง) โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เหรัญญิก มีการทำงานร่วมกันเป็นอย่างดี
๑๔	เครือข่าย ทสม. ตำบล นนทบุรี อำเภออินทร์บุรี จังหวัดปทุมธานี	กลาง	กิจกรรม ด้วยใจรักธรรมชาติและมีวิถีเกษตรอยู่ในสายเลือด “ระตะนะ ศรีวร กุล” ซึ่งเดินทางกลับบ้านเกิดมาเป็นพยาบาลวิชาชีพ ประจำโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ก็ตัดสินใจทำการเกษตรบนที่ดินกว่า ๑๐๐ ไร่ ไปด้วย รวมทั้งได้ปลูกพืชผักผลไม้โดยไม่พึ่งพาปุ๋ยเคมีและยาฆ่าแมลงแม้แต ่น้อย วิถีเกษตรธรรมชาติสามารถสร้างอาชีพและรายได้ให้กับเกษตรกรใน อำเภออินทร์บุรีอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน และที่สำคัญมากกว่านั้นผล พวงจากการทำเกษตรอินทรีย์เต็มรูปแบบ ๑๐๐ % ทำให้ดิน น้ำ และป่า

ลำดับ	พื้นที่	ภาค	รายละเอียดการดำเนินงาน
			พลอยฟ้าพลอยฝนได้อานิสงส์ปลอดสารเคมีไปด้วยการพลิก “เกษตรเคมี” ให้เป็น “เกษตรอินทรีย์” เต็มรูปแบบ แม้จะเป็นโจทย์หินสำหรับเกษตรกรที่ไม่เคยทำมาก่อน ทว่าหากมีความมุ่งมั่นตั้งใจก็สามารถประสบความสำเร็จในอาชีพได้ ปัจจุบันสหกรณ์มีสมาชิกกว่า ๒๐๐ คน มีเครือข่ายเกษตรอินทรีย์ ๑๒ กลุ่ม รวมพื้นที่ทั้งจังหวัดปราจีนราว ๆ ๔,๐๐๐ ไร่ มีเม็ดเงินหมุนเวียนในระบบเดือนละหลายหมื่นบาท โดยเฉพาะพื้นที่เพาะปลูกในตำบลนนทรี อำเภอกบินทร์บุรี บ้านเกิดของเธอ มีการทำเกษตรอินทรีย์หนาแน่นที่สุดและถือเป็นตำบลนำร่อง พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ศูนย์เรียนรู้เกษตรอินทรีย์ ตำบลนนทรี อำเภอกบินทร์บุรี โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เสรัญญิก มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี
๑๕	เครือข่าย ทสม. ตำบล อ้อมน้อย อำเภอกะทู้ม แบน จังหวัดสมุทรสาคร	กลาง	กิจกรรม ดำเนินกิจกรรม ขวด PET รักโลก และโครงการทอดไม้ทิ้ง การคัดแยกเพื่อรวบรวมวัสดุ เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการผลิตใหม่ วัสดุรีไซเคิล เช่น ขวด PET ขวดแก้ว กระดาษพลาสติก กระป๋องอลูมิเนียม กระป๋องโลหะ น้ำมันพืชใช้แล้ว ขยะมูลฝอยอินทรีย์ เช่น เศษอาหาร เศษผลไม้ ใบไม้ เศษหญ้า สามารถนำมาหมักปุ๋ยได้ ป้องกันการทิ้งลงท่อ ลงคลอง สร้างปัญหาน้ำท่วม น้ำเสีย สร้างจิตสำนึกในการดูแลสิ่งแวดล้อมในชุมชน ตัดวงจรของการนำน้ำมันที่รับซื้อ ที่อาจจะนำไปใช้เป็นน้ำมันทำอาหารอีก ก่อผลกระทบต่อสุขภาพ เช่น โรคมะเร็งสร้างมูลค่า บนพื้นฐาน BCG model พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ ชุมชนดอนสอง หมู่ที่๑๑ ตำบลอ้อมน้อย อำเภอกะทู้ม แบน จังหวัดสมุทรสาคร (พื้นที่ส่วนบุคคล) โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เสรัญญิก มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี
๑๖	เครือข่าย ทสม. ตำบล เขาเจ็ยก อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง	ใต้	กิจกรรม ๑. การจัดการขยะรีไซเคิล ภายในชุมชนมีธนาคารขยะเพื่อคัดแยกขยะรีไซเคิล โดยชาวบ้านจะนำขยะทิ้งคัดแยกแล้วจะมาขายวันที่รับซื้อขยะ ซึ่งจุดรวบรวมขยะรีไซเคิลจะเป็นศาลาหมู่บ้าน และจะมีร้านรับซื้อของเก่าเข้ามารับซื้อ ทั้งนี้กิจกรรมจะดำเนินการรวบรวม ๑ ครั้ง/เดือน ๒. การจัดการขยะอินทรีย์ แต่ละครอบครัวจะมีถังขยะมหาดไทยที่ฝังไว้ข้างต้นไม้ และจะเศษผัก เศษอาหารไปใส่ในถัง เพื่อกำจัดขยะอินทรีย์ในครัวเรือน ที่เหลือจากการเป็นอาหารของสัตว์เลี้ยง ๓. การจัดการขยะทั่วไป จะมีรถของเทศบาลเขาเจ็ยก มาเก็บขนทุกวัน โดนมีการนัดเวลาในการเก็บขน ๔. การจัดการขยะอันตราย ในวันที่ ๕ ของทุกๆปี อบจ. จังหวัดพัทลุง จะมีการรวบรวมขยะอันตราย เพื่อส่งไปกำจัดแบบถูกวิธี มีการบันทึกข้อมูลจำนวนขยะ

ลำดับ	พื้นที่	ภาค	รายละเอียดการดำเนินงาน
			คณะกรรมการธนาคารขยะได้บันทึกข้อมูลโดยจัดบันทึกแยกแต่ละจำนวนพวก เช่น ขวดพลาสติก ขวดแก้ว กระดาษ เป็นต้น หลังจากคัดแยกแล้วมีการลงบันทึกน้ำหนัก และรายละเอียดราคาขายของขยะแต่ละประเภทลงในสมุดบันทึกประจำเดือน และบันทึกรายรับของแต่ละคนที่นำมาขายเป็นสมุดฝากเงินประจำตัวของบุคคล พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ บ้านหัวถนน หมู่ ๙ ตำบลเขาเจ็ยก อำเภอมือง จังหวัดพัทลุง ดำเนินการบนพื้นที่ศาลาหมู่บ้าน เป็นพื้นที่สาธารณะประโยชน์ โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เหนียวญิก มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี
๑๗	เครือข่าย ทสม. ตำบล คลองยาง อำเภอกะป็นตา จังหวัดกระบี่	ใต้	กิจกรรม โมเดลพื้นที่รูปธรรม โมเดลความร่วมมือการบริหารจัดการมูลฝอยและพลาสติกของภาคีในพื้นที่เกาะขนาดเล็กกลางของประเทศ ในการร่วมกันจัดการมูลฝอยต้นทาง หมุนเวียนใช้ทรัพยากร เพิ่มมูลค่าสูงสุด ลดปริมาณขยะ กำจัดยังหลุมฝังกลบ สร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจ และสังคมคาร์บอนต่ำ พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ บ้านโคกยูง หมู่ ๓ เป็นพื้นที่สาธารณะประโยชน์ ประเภทราชพัสดุ โดยผู้ใหญ่บ้านเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบพื้นที่ โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เหนียวญิก มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี
๑๘	เครือข่าย ทสม. ตำบล ควนขัน อำเภอมือง จังหวัดสตูล	ใต้	กิจกรรม ดำเนินงานเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย และขยะอินทรีย์ในชุมชนครัวเรือน พัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ สู่ความมั่นคงทางอาหาร พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ส่วนบุคคล บ้านควนดินแดง หมู่ที่ ๑ ศูนย์เรียนรู้ของชุมชนโดยเครือข่าย ทสม. ตำบลควนขัน อำเภอมือง จังหวัดสตูลเป็นเอกสารสิทธิ์ มีอาคารรองรับการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้ โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เหนียวญิก มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี
๑๙	เครือข่าย ทสม. ตำบล กำแพงเพชร อำเภอรัษฎา จังหวัดสงขลา	ใต้	กิจกรรม ดำเนินงานเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ดังนี้ ๑) ธนาคารขยะชุมชนที่ ๕ ๒) ครัวเรือนต้นแบบการจัดการขยะ ๓) ศูนย์อาหารสีเขียว ลดรับลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก ๔) เสวียนลดการเผา ในศาสนสถาน มีการเก็บข้อมูลปริมาณขยะรีไซเคิลจากธนาคารขยะชุมชน ข้อมูลขยะอินทรีย์จากกิจกรรมครัวเรือนต้นแบบการจัดการขยะ

ลำดับ	พื้นที่	ภาค	รายละเอียดการดำเนินงาน
			พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ส่วนบุคคล ชุมชนบ้านป่าพนาวัลย์ หมู่ที่ ๕ ตำบลกำแพงเพชร และพื้นที่สาธารณะ ตำบลกำแพงเพชร โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เสรัญญิก มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี
๒๐	เครือข่าย ทสม. ตำบล ร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัด นครศรีธรรมราช	ใต้	กิจกรรม ดำเนินงานตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง แบบยั่งยืนของเกษตรกร ทำการเกษตรควบคู่กับการเลี้ยงสัตว์ เกิดการเกื้อกูลทั้งรายได้และ ขบวนการผลิตระบบนิเวศน์เข้าสู่ความสมดุล กำจัดวัสดุเหลือใช้และศัตรู ทางการเกษตรโดยวิธีธรรมชาติ ไม่ใช้สารเคมี พื้นที่ดำเนินการโครงการฯ เป็นพื้นที่ บ้านวังไทร หมู่ที่ ๗ ตำบลร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์ (พื้นที่ส่วนบุคคลมีโฉนด) โครงสร้างคณะกรรมการเครือข่าย ทสม.ระดับตำบล ประธาน รองประธาน เสรัญญิก มีการทำงานร่วมกับเป็นอย่างดี

(๓) ผลจากการมีส่วนร่วม

เครือข่าย ทสม. มีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมด้านการขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจก และเกิดต้นแบบการขับเคลื่อนชุมชนคาร์บอนต่ำ จำนวน ๒๐ พื้นที่ เพื่อสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจกในระดับพื้นที่ รวมถึงวิทยากรด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดจากโครงการ จะเป็นกลไกการขยายผล และสร้างการรับรู้สู่พื้นที่อื่นๆ (side way)

(๔) การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน

๑. สร้างต้นแบบการขับเคลื่อนงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม และขยายผลการดำเนินงานไปสู่พื้นที่อื่นๆ

๒. สร้างผู้นำในการขับเคลื่อนงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๓. สร้างแกนนำเป็นกระบอกเสียง นำความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักไปสื่อสาร และขับเคลื่อนงานต่อในระดับพื้นที่

